

5.

Όλους αυτούς τους αιώνες οι δημιουργοί, συνθέτες, απασχολούνταν με έννοιες όπως: η μορφή, η δομή και το ύφος.

Μορφή (form) είναι το *εξωτερικό σχήμα* ενός μουσικού έργου, όπως αυτό γίνεται αντιληπτό. (παράδειγμα: λέμε «κοντσέρτο» και μας έρχεται στο νου μία σύνθεση που αποτελείται από τρία μέρη, με τη σειρά: γρήγορο-αργό-γρήγορο).

Δομή (structure) είναι το σύνολο από τα *επιμέρους* (δομικά) στοιχεία που αποτελούν (οικο-δομούν) ένα μουσικό έργο (μουσικές φράσεις, θέματα, γέφυρες κλπ)

Ύφος (style) είναι το σύνολο των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων που διαφοροποιούν έργα διαφορετικών εποχών και συνθετών. Δηλαδή, το ύφος Baroque, το κλασικό ύφος, το ρομαντικό κλπ αλλά και το ύφος του Bach, το ύφος του Mozart, το ύφος του Chopin κ.α.

Το ύφος ως έννοια συνδυάζει τις διαστάσεις του χώρου (πχ Γερμανία -Γερμανικό Μπαρόκ. Γαλλία – Γαλλικός Ρομαντισμός κλπ.) του χρόνου (πχ, Κλασικό – 18^{ος} προς 19^ο αιώνα, Ρομαντικό – 19^{ος} κλπ) , τον ανθρώπινο παράγοντα (**προσωπικό ύφος**, πχ το ύφος του Μότσαρτ, το ύφος του Σοπέν κλπ), την αναζήτηση της **πρωτοπορίας** (αυτό που κάνει κάποιον να ξεχωρίσει από τους υπόλοιπους συνθέτες της εποχής του.

Ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώνει το ύφος της εποχής του, σε ποιο ποσοστό η μουσική του είναι η εποχή και σε ποιο είναι ο εαυτός του. Ο Μπετόβεν χρησιμοποιεί το προγραμματικό στοιχείο, το οποίο κυριάρχησε κατόπιν στους ρομαντικούς συνθέτες, στην 6^η συμφωνία (Ποιμενική). Επίσης καθιερώνει την παρουσία της χορωδίας στην συμφωνία (9^η). Είτε αυτό άρεσε στο κοινό του είτε όχι, από κει και μετά ήταν πολλοί οι συνθέτες που θεωρούσαν απαραίτητο να χρησιμοποιούν χορωδία στη συμφωνία. Παράδειγμα αποτελούν οι συμφωνίες του Μάλερ.

6.

Υπάρχουν πάλι, κάποιες διαχρονικές έννοιες, δηλαδή κάποιες προτιμήσεις στην σύνθεση που τις συναντά κανείς σε διαφορετικές εποχές. Η **περιγραφική μουσική** (η οποία γεννά και την προγραμματική) για παράδειγμα:

Αρχαία Ελλάδα (πχ Πυθικός Νόμος του Σακάδα), Clement Jannequin (Γαλλική Αναγέννηση: Le chant des oiseaux Το Τραγούδι των πουλιών), Vivaldi (οι Τέσσερις Εποχές), Beethoven (6^η συμφωνία- «Ποιμενική»), Berlioz (Γαλλικός Ρομαντισμός, «Φανταστική Συμφωνία»).... Επίσης μπορούμε να θυμηθούμε και τα έργα «Δον Κιχώτης» του Richard Strauss (υστερο-ρομαντισμός), « Ο Μολδάβας» του Smetana (Εθνικές Μουσικές Σχολές), ο «Peer Gynt» του Grieg, «Το Καρναβάλι των Ζώων» του Saint Saens, οι «Εικόνες από μια έκθεση» του Mussorgsky, οι «Πλανήτες» του Holst, η «Θάλασσα» του μεγάλου μας συνθέτη Νίκου Σκαλκώτα κ.α.